

САНХҮҮГИЙН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ ХИЙСЭН ДҮНГИЙН ТУХАЙ

НЭГ. ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ЗОРИЛГО

Булган аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт, аудитын албаны 2019 оны хяналт шалгалтын нэгдсэн төлөвлөгөө аймгийн Засаг даргын 2019 оны 09 сарын 10-ны өдөр баталсан 1/20 дугаар удирдамжийн дагуу Булган аймгийн Баян-Агт сумын Соёлын төвийн 2018 оны санхүү, аж ахуйн үйл ажиллагаанд Монгол Улсын Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулиуд болон тэдгээртэй нийцүүлэн гаргасан бусад эрх зүйн актуудын хэрэгжилтийг шалгаж, зөрчил дутагдал илэрсэн тохиолдолд холбогдох хуулийн дагуу шийдвэрлэх, аливаа эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх, цаашид давтан гаргахгүй байх талаар мэргэжил арга зүйн заавар, зөвлөгөө өгөхөд чиглэгдлээ.

ХОЁР. ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН БҮРЭЛДЭХҮҮН, ХУГАЦАА

Санхүүгийн хяналт шалгалтын улсын ахлах байцаагч Д.Сарангэрэл, Аудитор П.Пүрэвжав нар 2019 оны 09 сарын 15-ны өдрөөс ажлын 5 өдөр шалгалтыг хийв.

ГУРАВ. ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН АСУУДЛУУД

Соёлын төвийн 2018 оны касс, харилцах дансны гүйлгээг санхүүгийн анхан шатны баримттай тулган шалгасны зэрэгцээ цалин хөлс, урамшуулал, албан томилолтын бодолт, олголт, шатахууны олголт түүний зарцуулалтыг автомашины замын хуудастай тулгаж, бараа материалын худалдан авалт, зарцуулалт, эд хөрөнгийн тооллого тооцоо бодолт, санхүү, төсвийн ил тод байдлын хэрэгжилт, Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт зэрэг хяналт шалгалтын удирдамжид заагдсан асуудлуудыг бүрэн хамруулан нягтлан бодогч Б.Оюун-Эрдэнэ, нярав Д.Болор-Эрдэнэ нарыг байлцуулан төлөвлөгөөт хяналт шалгалтыг хийв.

ДӨРӨВ. ШАЛГАЛТАНД ХАМРАГДСАН ОБЪЕКТЫН ТАЛААРХ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

Булган аймгийн Баян-Агт сумын “Соёлын төв” нь 2018 онд 9 хүний орон тоотой үйл ажиллагаа явуулж байгаагаас эрхлэгч 1, багш 2, номын санч 1, нярав 1, гэрээт ажилтан 4 гэсэн орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулж ирсэн байна.

2018 онд 1-р гарын үсгийг эрхлэгч Х.Гансүх, 2-р гарын үсгийг нягтлан бодогч Б.Оюун-Эрдэнэ нэр зурсан ба төрийн санд бүртгэлийн 100040135090 тоот данстайгаар орлого, зарлагын гүйлгээ хийж хөрөнгө мөнгийг захиран зарцуулж иржээ.

ТАВ. ӨМНӨХ ШАЛГАЛТЫН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЭЛ

2018 оны санхүүгийн тайланд аймгийн Аудитын газраас зөрчилгүй гэсэн санал дүгнэлт гарсан.

**ЗУРГАА. ШАЛГАЛТЫН ЯВЦАД ХИЙГДСЭН АЖИЛ, ШАЛГАЛТАНД
ХАМРАГДСАН АСУУДЛУУД**

6.1. Санхүүгийн эх үүсвэрийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтын талаар: 2018 онд улсын төсвөөс 61789.6 мянган төгрөг, нэмэлт санхүүжилтээс 6100.0 мянган төгрөг нийт 67889.6 мянган төгрөгийн санхүүгийн эх үүсвэр бүрдүүлснээс Цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал 45634.1 мянган төгрөг, НДШ 5547.8 мянган төгрөг, тогтмол зардалд 9423.9 мянган төгрөг, хангамж бараа материалын зардалд 1885.4 мянган төгрөг, норматив зардалд 45.0 мянган төгрөг, эд хогшил урсгал засварын зардалд 270.0 мянган төгрөг, томилолтын зардалд 68.4 мянган төгрөг, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний зардалд 2480.0 мянган төгрөг, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 129.9 мянган төгрөгийн зардал тус тус гарсан байна.

6.2. Үндсэн хөрөнгийн хөдлөл өөрчлөлт: 2018 он

№	Нэр	Мөнгөн дүн /төгрөгөөр/			
		Эхний үлдэгдэл	Орлого	Зарлага	Эцсийн үлдэгдэл
1	Барилга байгууламж	59756000	1290000000		1349765600
2	Машин тоног төхөөрөмж	26664508.70	8678080		35342588.70
3	Тавилга эд хогшил	10765685	500000		11265685
4	Биет бус хөрөнгө		7676000		7676000
5	Номын фонд	10524669.01	1100000		11624669.01
6	Дуусаагүй барилга байгууламж	540000000		54000000	
7	Програм хангамж	100000			100000
	Дүн	647820462.7 1	1307954080	540000000	1415774542.7 1

2018 оны эхэнд 647820.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө дээр төсвийн хөрөнгөөр 1307954.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө авснаас барилга байгууламж 1290000.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдэж хандив тусламжаар 5678.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдэж байна. Дуусаагүй байсан барилга байгууламж ашиглалтанд орсноор 540000.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө хасагдаж оны эцэст 1415774.5 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө тайлан балансад тусгасан байна.

6.3. Бараа материалын хөдлөл өөрчлөлт:2018 он

№	Тайлангийн нэр	Мөнгөн дүн /төгрөгөөр/
---	----------------	------------------------

		Эхний үлдэгдэл	Орлого	Зарлага	Эцсийн үлдэгдэл
1	Бичиг хэрэг	95000	285950	256200	124750
2	Аж ахуйн материал	12921504.20	3298200	2416200	13803504.20
3	Түлш тослох материал	4300000	8334991	8370491	4264500
	НИЙТ ДҮН	17316504	11919141	11042891	18192754.20

2018 оны эхэнд 17316.5 мянган төгрөгийн бараа материал дээр хандив тусламжаар 1000.0 мянган төгрөгийн аж ахуйн материал, төсвийн хөрөнгөөр 10919.1 мянган төгрөгийн бараа материал худалдан авсан үүнээс бичиг хэрэг 285.9 мянган төгрөг, аж ахуйн материал 2298.2 мянган төгрөг, шатах тослох материал 8334.9 мянган төгрөгийн бараа материалыг төсвийн хөрөнгөөр худалдан авч Тайлант жилийн хугацаанд нийт 11042.8 мянган төгрөгийн зардал гарч оны эцэст 18192.7 мянган төгрөгийн бараа материал бүртгэгдсэн байна.

6.4. Өглөг, авлагын талаар: 2018 онд өглөг, авлага үүсээгүй байна.

6.5 Шилэн дансны талаар: Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу шилэн дансны нэгдсэн системд 2018 төсөв гүйцэтгэлийн 49 мэдээлэл оруулахаас 3 мэдээлэл хоцроож 46 мэдээлэл хугацаанд нь оруулсан. Хөрөнгө оруулалт, тендер худалдан авалтын 39 мэдээлэлийг хугацаанд нь оруулсан бусад 61 мэдээлэл хугацаанд нь оруулсан байна.

ДОЛОО. ШАЛГАЛТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧИЛ, ТҮҮНИЙ ШАЛТГААН, ЗӨРЧИГДСЭН ХУУЛЬ, ТОГТООМЖ

1. Шалгалтаар орлого, зарлагын баримт, шаардах хуудсанд хүлээн авсан хүлээлгэн өгсөн хүний гарын үсэг, нягтлан бодогч, эрхлэгчийн гарын үсэггүй байгаа зэрэг нь Монгол улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1-д /Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн зөв гаргах үндэслэл болно./ мөн хуулийн 13.5-д Анхан шатны баримтад түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн буюу шалгасан ажилтан гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарснаар уг баримт хүчин төгөлдөр болно. Цахим хэлбэрээр бүрдүүлсэн анхан шатны баримт нь цахим гарын үсгээр баталгаажсан байна./ гэсэн заалтуудын тус тус зөрчсөн байна.

2.Цалингийн тооцооны хүснэгт болон гарт олгох хүснэгт дээр гарын үсэг зурж баталгаажуулдаггүй.

3. Өмнөх шалгалтаар илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгаагүй. Дотоод хяналт шалгалт явуулдаггүй.

НАЙМ. АВСАН АРГА ХЭМЖЭЭ, МЭРГЭЖЛИЙН ТУСЛАЛЦАА, ЗӨВЛӨГӨӨ ӨГСӨН БАЙДАЛ

Шалгалтын хугацаанд агуулахын бүртгэлд байгаа бараа материалыг агуулахын бүртгэлтэй тулгах гэсэн боловч агуулахын бүртгэл хөтлөөгүй байсан. Цаашид агуулахын бүртгэл нягтлан бодох бүртгэлийн баримтуудыг тухай бүрт нь бүртгэл хөтөлж байх орлогын баримт үйлдэж байх талаар 2 албан тушаалтанд зөвлөгөө өглөө.

ЕС. ДҮГНЭЛТ

Монгол улсын Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1, 13.5, 13.7 дахь /шинэчилсэн/ заалтууд, няравын тайлан гаргалт анхан шатны баримтын бүрдэлт сайн.

Ололт дэвшилттэй тал нь эд хөрөнгийн тооллогын бүртгэл, хөтлөлт, материалын эмх цэгц сайн байна.

АРАВ. ЦААШИД АНХААРАХ АСУУДАЛ

Тушаал шийдвэрийн үндэслэлийг хууль эрх зүйн дагуу үг үсгийн алдаагүй гаргах.

Монгол улсын нягтлан бодох бүртгэлийн тухай, Төсвийн тухай хуулийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлж ажиллах

Санхүүгийн үйл ажиллагаандаа дотоодын хяналт шалгалтыг тогтмол хийж санхүүгийн сахилга хариуцлагыг дээшлүүлэх

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1, 13.5, 13.7-дахь заалтууд, Шилэн дансны тухай хууль, журам, захирамж, шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлж биелэлтийг тооцож, хариуг улирал тутам бичгээр Санхүүгийн хяналт аудитын албанд ирүүлэх

Илэрсэн зөрчлүүдийг таслан зогсоож, давтан гаргахгүй байх талаар анхааран тодорхой ажил зохион байгуулж ажиллах

БИЧСЭН: АУДИТОР

П.ПҮРЭВЖАВ